

ZDRAVNIŠKA ZBORNICA SLOVENIJE
MEDICAL CHAMBER OF SLOVENIA

Dunajska cesta 162, 1000 Ljubljana

✉ gp.zzs@zgs-mcs.si

📞 +386 (0) 1 30 72 100

16-3/2020-3

Državni zbor RS

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke (SDS)

Poslanska skupina Liste Marjana Šarca (LMŠ)

Poslanska skupina Socialnih demokratov (SD)

Poslanska skupina Stranke modernega centra (SMC)

Poslanska skupina Levica (Levica)

Poslanska skupina Nova Slovenija – krščanski demokrati (NSI)

Poslanska skupina Alenke Bratušek (SAB)

Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije (DeSUS)

Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke (SNS)

Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti (PS IMNS)

Številka: 16-3/2020-3

Datum: 07. 10. 2020

ZADEVA: Stališča Zdravniške zbornice Slovenije na predlog novele Zakona o pacientovih pravicah (EPA: 1347)

Spoštovani,

Zdravniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: zbornica) se je na spletni strani Državnega zbora seznanila s predlogom novele Zakona o pacientovih pravicah (EPA: 1347 – VIII; v nadaljevanju: predlog novele zakona), ki je bil dan s strani Državnega sveta RS. Ker predlog novele zakona ni bil dan v javno razpravo, zbornica svoje predloge pošilja na vas, s čimer izvršuje svojo dolžnostno upravičenje, ki ga ima na podlagi 71. člena Zakona o zdravniški službi. Poleg komentarjev na predlog novele zakona, zbornica podaja tudi svoje predloge sprememb in dopolnitev Zakona o pacientovih pravicah (v nadaljevanju: ZPacP).

K 1. členu predloga novele zakona

Zbornica podpira predlog novele zakona v delu, ki določa zmanjšanje obsega podatkov, ki se vodijo v naročilni knjigi, saj se s tem razbremenjuje zdravnike z nepotrebnim administrativnim delom, s čimer se zagotovi več časa za dejansko obravnavo pacientov.

Nasprotno pa zbornica nasprotuje predlogu spremembe 15. člena ZPacP v delu, kjer Državni svet RS predlaga dodajo besede »elektronsko«. Izrecna navedba elektronske naročilne knjige je nomotehnično in pravno nepotrebna, saj že 11.c točka 2. člena ZPacP določa, da je naročilna knjiga elektronska evidenca zaporedno naročenih pacientov. Kar se tiče določbe 11.c točke 2. člena ZPacP pa zbornica podaja svoje stališče v predlogu amandmaja spodaj.

Nadalje zbornica podpira uvedbo vodenja naročilnih knjig pri izbranih osebnih zobozdravnikih. Pri tem pa predlaga, da se naročilne knjige vodijo tudi za zobnoprotetične obravnave pri izbranem

osebnem zobozdravniku. Osnovno zobozdravstvo (tudi zobnoprostetične storitve) je namreč del osnovnega zdravstva (skupaj z družinsko medicino, pediatrijo in ginekologijo), ki ne vsebuje posebnosti, ki bi narekovale drugačno vodenje naročilnih knjig oz. čakalnih seznamov – pri delu zobozdravnikov v osnovnem zobozdravstvu ne gre za takšno obliko in specifiko dela s pacienti, ki bi narekovali drugačna pravila glede vodenja naročilnih knjig oz. čakalnih seznamov napram ostalim dejavnostim v osnovnem zdravstvu.

K 2. členu predloga novele zakona

Zbornica podpira podaljšanje rokov za predložitev napotne listine s strani pacienta.

Predlogi amandmajev predloga zakona

Predlog amandmaja:

11.c točka 2. člena ZPacP se spremeni tako, da se glasi:

»Naročilna knjiga je elektronska ali fizična evidenca naročenih pacientov.«.

Obrazložitev:

Zbornica ugotavlja, da elektronska naročilna knjiga onemogoča izvajanje triaže že ob prijavi pacienta ter onemogoča določanje dolžine termina, zaradi česar zdravniki oziroma drugi zdravstveni delavci ne morejo za vsakega pacienta oceniti, kako dolgo obravnavo potrebuje in temu ustrezno prilagoditi dolžine njihovega termina.

To še posebej vpliva na področje pediatrije na primarni ravni, na katerem je največji del pacientov akutno obolelih bolnikov, ki potrebujejo obravnavo isti ali naslednji dan in pri katerih je takšna triaža nujna, saj sicer v ambulantni v tem času ne bi mogli opraviti vseh pregledov pacientov, ki ga nujno potrebujejo, oz. bo takšna obravnava izvedena, vendar s kršitvijo pravice pacienta do spoštovanja njegovega časa ter s ponovnim dodatnim povečevanjem obremenitev pediatrov na primarni ravni. Na področju pediatrije se elektronska naročilna knjiga predstavlja kot problematična tudi z vidika obveznosti pediatrov po zagotavljanju preventivnega zdravstvenega varstva. Pediatri na primarni ravni namreč pogosto urnik preventive tekom dneva spreminjajo in prilagajajo potrebam opredeljene populacije na področju kurative na način, da je urnik za paciente na preventivnem področju najugodnejši, kar je z uvedbo elektronske naročilne knjige v celoti onemogočeno.

Do nenehnega preskakovanja med pacienti prihaja tudi na ostalih področjih primarnega nivoja (prvi pacient se dogovori za termin pregleda čez 2 dni, drugi pacient, ki se naroča kasneje, pa se dogovori za termin naslednji dan). Navedeno je posledica ocene zdravstvenih težav, ocene potrebnega časa za obravnavo ter upoštevanja razpoložljivosti samega pacienta. Zbornica ob tem še poudarja, da pri naročanju na primarnem nivoju ni mogoče potegniti analogije z naročanjem na sekundarnem nivoju. Iz vseh navedenih razlogov izhaja, da vodenje elektronske naročilne knjige na primarnem nivoju nima nobene dodane vrednosti in pomeni le dodatno administrativno obremenitev izvajalcev, zaradi česar se predlaga, da se naročilno knjigo lahko vodi ali v elektronski ali v fizični obliki.

Predlog amandmaja:

Za prvim odstavkom 54. člena se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Minister, pristojen za zdravje, s pravilnikom predpiše varnostne ukrepe, ki so potrebni za zagotavljanje varnosti v prostorih izvajalca zdravstvene dejavnosti.«.

Obrazložitev:

Zbornica je že večkrat izpostavila, da so ukrepi za varnost zdravstvenih delavcev in pacientov nujni, saj je pojav nasilja nad zdravniki in drugimi delavci v zdravstvu zelo visok. V skladu z anketo Zdravniške zbornice Slovenije zgolj 9 % anketiranih zdravnikov in 26 % zobozdravnikov še ni bilo izpostavljenih nasilju na delovnem mestu (URL: <https://www.zdravniskazbornica.si/informacije/publikacije-in-analize/obvestila/2019/05/21/9-od-10-zdravnikov-je-%C5%BEE-bilo-%C5%BEteve-ali-pri%C4%8Da-nasilju-v-svojem-delovnem-okolju-naro%C4%8Danje-najpogostej%C5%A1i-razlog-za-nasilje-nad-zdravniki-in-zobozdravniki>).

Skladno z navedenim je potrebno sprejeti varnostne ukrepe, ki bi jih določil minister za zdravje. Zbornica v priponki pošilja osnutek pravilnika o določitvi varnostnih ukrepov pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti, ki je bil 20. 12. 2019 poslan ministrstvu za zdravje v okviru javne razprave predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pacientovih pravicah (EVA: 2019-2711-0015).

Predlog amandmaja:

Za 54. členom se doda nov 54.a člen, ki se glasi:

»54.a člen (kršitev dolžnosti)

(1) Ravnanje pacienta ali njegovega spremljevalca, ki je v nasprotju s peto alinejo prvega odstavka prejšnjega člena, predstavlja nedostojno vedenje po zakonu, ki ureja javni red in mir, in se kaznuje kot prekršek.

(2) Pacient ali njegov spremljevalec, ki ravna v nasprotju s peto alinejo prvega odstavka prejšnjega člena mora izvajalcu povrniti stroške, ki nastanejo zaradi njegove kršitve. Višino povračila stroškov za kršitev posamične obveznosti pacienta ali njegovega spremljevalca predpiše minister, pristojen za zdravje.

(3) V primeru hujše kršitve pacientove dolžnosti iz pete alineje prvega odstavka prejšnjega člena lahko izvajalec, pri katerem je bila izvršena hujša kršitev pacientove dolžnosti, poda pisno zahtevo ministrstvu, pristojnemu za zdravje, za omejitev pravice pacienta do proste izbire zdravnika.

(4) O zahtevi iz prejšnjega odstavka odloča ministrstvo, pristojno za zdravje.«.

Obrazložitev:

Zdravniška zbornica Slovenije predlaga, da se uvede več sankcij za kršitev pacientovih dolžnosti, ki so bile do sedaj zgolj imperfektne norme. Kot sankcije zbornica predlaga:

- določitev prekrška zaradi nedostojnega vedenja,

- povrnitev stroškov, ki jih je povzročil pacient oz. njegov spremljevalec s svojim problematičnim vedenjem,
- omejitev pravice do proste izbire zdravnika pacientu, ki huje krši svoje dolžnosti,
- možnost odklonitve zdravstvene obravnave.

Za zagotovitev operativnosti pacientovih dolžnosti je potrebna določitev omejitev pravice do proste izbire zdravnika pacientu, ki huje krši svoje dolžnosti določitev prekrška zaradi nedostojnega vedenja ter povrnitev stroškov, ki jih je povzročil pacient oz. njegov spremljevalec s svojim problematičnim vedenjem.

Sklep

Iz zgoraj navedenih razlogov zbornica predlaga, da poslanci Državnega zbora RS v okviru zakonodajnega postopka podajo amandmaje na predlog novele zakona, s čimer bo normativna ureditev sledila vzpostavljenemu stanju v praksi, ki deluje, hkrati pa bo pacientom in zdravstvenim delavcem zagotovljena večja varnost napram nasilnim pacientom in njihovim spremljevalcem.

Prosimo, da se pri odgovoru na naš dopis sklicujete na številko tega dopisa.

S spoštovanjem,

dr. Zdenka Čebašek-Travnik, dr. med.
Predsednica

Priloga:

Osnutek pravilnika o določitvi varnostnih ukrepov pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti

Vročiti elektronsko na naslov: gp@dz-rs.si

Državni zbor RS,

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke (SDS),

Poslanska skupina Liste Marjana Šarca (LMŠ),

Poslanska skupina Socialnih demokratov (SD),

Poslanska skupina Stranke modernega centra (SMC),

Poslanska skupina Levica (Levica),

Poslanska skupina Nova Slovenija – krščanski demokrati (NSI),

Poslanska skupina Alenke Bratušek (SAB),

Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije (DeSUS),

Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke (SNS),

Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti (PS IMNS).